

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concursuri, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 268.

Nr 3779/1907.

Anunț școlar

Se aduce la cunoștință celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul teologic ortodox român din Arad, pe anul școlar 1907/8, au să fie înaintate la adresa Conzistoriului gr. ort. român din Arad, cel mult până în 1/14 August, 1907 instruite cu:

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară, prin care să dovedească că are pregătirea recerută prin Regulamentul pentru parohii.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezbiterul concernent.
4. Atestat medical despre starea sanitară și întregitatea membrilor corporale.
5. Petițiunile să fie provăzute cu timbru de una coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestate de paupertate.

Arad, la 26 Iunie (9 Iulie) 1907.

Conzistorul diecezan gr. ort. rom.
din Arad.

Nr. 3821/1907.

Anunț școlar.

Școala civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1907/8 se vor efectua în zilele de 20—25 August (2—7 Septembrie st. n.) a. c. la Conzistorul gr. or. român din Arad.

Părinții vor proceda însă corect, dacă fie în scris, fie în persoană, își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afacere tot Conzistorului gr. or. rom. din Arad.

Taxa pentru internat este: 400 cor. pe anul școlar, care sumă este a se plăti anticipativ în trei rate treilunare de câte 133 cor. 33 fil. la Administrațiunea cassei Conzistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea prescrisă pentru clasele I—IV civile, educațiunea religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienice îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 pelse, iar Dumineca și în sărbători 3—4 pelse), *ușină* (cafea cu lapte) și *cină* (două pelse).

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medic (pe an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicament.

Pentru instrucția la pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la prima înscriere 6 cor. ca taxă de înscriere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor. la an pentru biblioteca școlară.

Elevele externe vor plăti didactru 60 cor. la an, care ~~se plătește~~ solvi anticipativ, în trei rate egale de câte 20 cor.

Acele eleve, cari după absolvirea școlii doresc să se mai perfecționeze în economia de casă, croit, cusut, muzică, pictură ș. a. vor fi primite ca eleve benevole cu taxa celor regulate.

În clasa I civilă se primesc eleve, cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte clase se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc în clasa a II-a civilă pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru primădată la școală, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: extras de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (madraț), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu 4 fete, 1 plapomă cu 2 cearșafuri de desupt (lepedee) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucăți de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 cămeși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batisse, 6 ștergare, 3 serviete, toate cu monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furculiță, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beut, iar altul pentru dinți), 1 lavor (lighian), 2 cărpe pentru șters lavorul, perie de cap, de dinți și de haine, peapăn și foarfeci, haină de port și 4—6 sorte, 1 palton (haină de iarnă) și 2 părechi de ghete.

Afară de acestea, fiecare elevă internă ori externă îndată dela începerea anului școlar are să fie provăzută cu manualele și recvizitele de învățământ, respective cu recvizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua dispozițiuni ulterioare.

Prelegerile se vor începe nesmintit în 27 August (9 Septembrie st. n.) și dela acest termin elevele vor

putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Deslușiri mai amănunțite se pot cere dela Consistoriu.

Arad, 27 Iunie (10 Iulie) 1907.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

Paralele.

I.

Am referat în locul acesta despre unele momente ale chestiunii culturale românești.

Cercetările și instrucțiunile oamenilor de specialitate din regatul vecin sunt, fără îndoială, de folos și pentru noi, atât ca orientare cât și ca modele de acțiune.

Și dacă luăm atât dela noi cât și de dincolo și prezentăm prin obârșia lor și în reala lor înfățișare neajunsurile, o facem aceasta cu cel mai bun gând, pentru a orienta și a da de gândit tuturor aceluia, cari au inimă și poartă interesul nevoilor noastre obștești.

În această ordine de idei, iată concluziile la care a ajuns d-l C. Banu*) în urma unei anchete, ce a făcut, între elevii Seminarului Nifon, în legătură cu problema țărănească.

O chestiune însă se naște în chip firesc: oare atât de slabă să fie puterea educațiunii, încât, după 10—17 ani de școală, fiul țaranului să iasă cu aceleași idei și cu aceleași sentimente, pe care le are și părintele său.

Vom răspunde cu o pildă luată de aiurea, din Franța. Acolo se miră mulți de progresele, aproape nule ce se constată în educațiunea claselor sociale care, dela instituirea regimului republican, au fost chemate la instrucțiunea devenită obligatorie. „Cu cifrele în mână — zice d. J. Delvaille — te crezi autorizat să proclamai falimentul școlii laice“. Și totuși o asemenea încheiere ar fi pripită. „Nu ne gândim — spune cu drept cuvânt același scriitor — la dificultățile ce întâmpină educătorul; nu ne gândim că spiritele tinere cari primesc astăzi influența educătoare a Statului laic poartă încă greutatea ignoranței generațiilor trecute. O generație, oricât de capabilă ar fi să-și asimileze cunoștințele ce i-se dau din belșug, nu ar putea dintr-o zi într-alta să se desbrace de prejudecățile de altă dată: e destul să punem în paralelă energiile de care dispunem și forța de rezistență ce-i împotrivesc educațiunii noi sirul veacurilor de ignoranță și de oprimare, din care veacul nostru a ieșit. O transformare morală nu se face tot așa de repede ca o transformare economică. Valului îi trebuie mii de ani spre a găuri stânca solidă; vor trebui negreșit efortări îndelungate mai înainte ca inteligențele să primească, fără a pierde nimic dintr'însa, influența fecundă a instrucțiunii“.

Tot așa și la noi. Educația pe care o dăm în școală nu e o baghetă magică în stare să schimbe deodată sufletul — determinat prin ereditate și prin influența mediului social — al fiilor de țărani. Ceva se face, și dacă acest ceva poate să scape privirii

celor cari cunosc lucrurile de departe, el nu scapă însă acelor care trăesc în atmosfera școlii.

Opera educătorului întâmpină însă, în ceea ce privește pe viitorul preot cași pe viitorul învățător, două mari dificultăți.

Cea dintâi este că fiul de țaran, în timpul în care școala-l lasă liber, își reiea contactul cu viața din care a ieșit și în care trebuie să reintre. Viitorul preot sau viitorul învățător, căruia profesorul i-a vorbit despre armonia claselor sociale, despre interesul ce Statul poartă tuturor deopotrivă, despre foloasele civilizațiunii, etc., întors la ai săi, vede... mizeria săteanului, ticăloșia administrației, nepăsarea celor mari față de cei mici. Într-o clipă, ideile și sentimentele sugerate se evaporază și sufletul înăspriat al țaranului ros de nevoi reappare.

A doua dificultate, din care de altfel decurge cea dintâi, este starea economică a țărănimii noastre. „Educațiunea reală — zice d. Colajanni — își produce tot efectul, atunci când lucrează în mod continuu și în același sens, cu concursul indispensabil al condițiunilor economice și al instrucțiunii. Acești din urmă factori sunt în legătură intimă; ei acționează și reacționează neîncetat unul asupra altuia“.1) Și așa fiind, o stare economică, bazată pe nedreptățile veacurilor, va paraliza cu siguranță eforturile pedagogului. Răul trebuie deci curmat dela rădăcină, pentru-ca floarea să nu-și piardă nimic din frăgezimea colorilor și din dulceața miresmei sale.

Nu pot termina mai bine acest articol decât amintind cuvintele înțelepte și frumoase ale unui pedagog german: „Viitorul culturii — zice dânsul — va depinde de proporția în care ideea dreptății va domina în societatea omenească, nu a celei dreptăți care e condiționată de niște texte de legi schematică și care înăbușă uneori individualitatea, ci a celei dreptăți care va face cu putință ca fiecare, în acțiunea sa, să recunoască aproapei său drepturile legitime ale personalității lui“.2).

Biblioteca pentru toți.

Domnul *Leon Alcalay*, librar în București continuă a publica cărțile de folos pentru români, în ieftina sa „bibliotecă pentru toți“, a 30 bani (filieri) numărul.

Nu odată am dat raporturi, despre aparițiunea, cu bunul gând de popularizare a cărturării, cărțicelilor din această prețioasă bibliotecă, inaugurată de Fr. Müller, și trecută acum la d-l Alcalay, amândoi oameni străini după origine, dar cu inimă caldă pentru cultura neamului românesc și pentru progresul cultural al patriei lor celei noi, România, pentru romanism chiar.

După aceste prealabile aprecieri generale, amintim, că *biblioteca pentru toți* cu adevărat a dat publicului românesc opere clasice și traduceri foarte prețioase din principalii autori străini, din a căror serie, mai ales în timpul din urmă, trebuie să lăudăm minunata colecțiune de opere ce s'a făcut ș'a dat în limba română cu un preț cu totul neînsemnat, foarte modest. În această editură au apărut: Scrisori, de *Ioan Ghicu*, necesare școlărilor; *M. Sadoveanu*, Povestiri de sărbători, cari, cetite, produc dulci reverii; maestrelor traduceri ale lui *G. Coșbuc* din Georgicele lui Vergilui; suavul roman *Tănase Scatiu*, al lui *D. Zumbrescu*; in-

1) Op. cit. pg. 210.

2) W. Lexis: Das Wesen der Kultur in Die allg. Grundlagen der Kultur den Gegenwart, pg. 51.

*) Rev. Gen. Inv. III. 1. (Iunie 1907).

drăsnețe plănuiți dramatice de ale lui H. Lecca, apoi traduceri de străine opere de valoare pentru toate vremurile, ca Hamlet (*Schakespeare*); *D'Annunzio*: Făclia sub obroc; Moliere, O Wilde, Victor Hugo, Flamarion, etc. parte din publicațiunile recente ale „B. p. t.” reprezintă, și originalele și traduceri, un real câștig adus răspândirii culturii românești.

Și când să încheem cu — elogiile noastre... iată, că ne sosește o surprindere!

Surprinderea este: *Progresul, legea și cauza lui, de Herbert Spencer*, cel mai nou număr din „Bibl. p. toți”!

Nume mare, subsemnatului cunoscut din excelențele studii, pe cari le-a citit într-o minunată franțuzească, în vremea studenției din București..

Spencer, în aceasta broșură, e mai rău tradus decât este „Viața amorului...” lui Schopenhauer chiar, — pe care n'am tras-o la bara criticii, socotind-o drept un... lapsus.

Dar când vedem că se repetă abnormitățile, ca la aceste traduceri de opere filozofice, ni-se impune să zicem și d-lui Alcalay și publicului cetitor: ...*Caveto!*

Păziți-vă de astfel de traduceri și traducători românești (ca L. Ghips, pus pe copertă)!

Și ca deplină dovadă de aberațiuni și îndrăsneală neîntrecută, dăm cu bunăcredință, în interesul d-lui Alcalay chiar, pe care e păcat (ca pe un om de jertfă pe acest teren) să-l înfunde parveniți filozofaștri traducători, dăm aci motivarea apostrofărilor juste ce vom face îndrăznețului traducător, prin citațiuni din... „munca” sa.

Op. cit. pag. 3 alin. 1.

„Câte odată se zice cu privire la cantitatea de produse materiale — precum e cazul când înaintarea agriculturii și a industriei, este obiectul discuției. Câte odată calitatea superioară a acestor produse e avută în vedere: și câte odată, aplicațiunile noi și îmbunătățite cu care ele sunt produse.”

Cine, dintre cetitori; nu vede, din acest citat (inceput dela șirul al 6-lea dela începutul studiului lui H. Spencer și conținând cele 8 șire următoare) reprodus întocmai, ca gramatică, punctuație și stil, — că din traducerea Ghips-ului nu te alegi cu nimica, nu înțelegi nimic, parcă n'ar fi pe românește?! Ori „înălțimea ideilor” lui din fraza de mai sus n'o putem ajunge?

Bine! răspundem; să cătăm alte pagini, unde traducătorul a trecut peste greutățile... începutului greu.

Ne oprim la pg. 4 și 5.

„Fenomenele sunt fericite numai din punct*) de vedere al fericirii omenești. Numai acele schimbări sunt socotite că formează progres, cari direct sau indirect tind să înălțeze fericirea omenească. Dar pentru a înțelege cum se cade ce este progres, trebuie să cercetăm, care este natura acestor schimbări considerate aparte de interesele noastre. Încetând, de pildă, de a privi schimbările geologice succesive ce au avut loc pe pământ, ca niște schimbări ce treptat l'au făcut potrivit pentru a fi locuit de om și de aceia**) ca un progres geologic, noi trebuie să căutăm a hotări caracterul comun al acestor modificări — legea după care ele se conformează toate...”

**) Sublinierea lui Ghips.

Mai este, iubite cetitorule... mai este...! Nu-s „toate”... nu te înspăimântă! Urmez, iată:

Pag. 5.

*) Remarcat de noi prin subliniere. Altfel citatul e în total exact transcris.

„Și tot așa în toate celelalte cazuri. (Punct Nota S. S.) Lăsând afară din vedere concomitante și urmări bine-făcătoare, să ne întrebăm ce este progresul în sine.

„Cu privire la acel progres pe care organisme individuale îl desfășoară în cursul evoluțiunii lor, această întrebare a fost răspunsă (*ist beautiful geworden!* S. S.) de către (von...) Germani.”

Acum, ori cine poate vedea, din cele de până aci, că:

Traducătorul român al lui Spencer, din punctul de vedere al înălțării „cum se cade” (shoking? a progresului, formulând considerații a parte (franceze?), a dovedit de nepotrivit jargonul în care se simt și sunetele (aspirante, în ce privește graiul românesc; și toți aceia, cari nu se conformează întru toate firii limbei noastre, fără pleonazmele (în jargon! N. S. S.) nu înțeleg puritatea morală a „organisme”-lor, — cărora exploatându-le binefacerile, adică beneficiile fără merit, ba un mod naiv unul se lasă exploatat de cele batjocorește o limbă și știința cu o îndrăsneală de asasin literar.

Cetitorul ne înțelege?

Dorim ca și d-l Alcalay să ne înțeleagă.

Iar ca să nu se creadă, că ne-am mărginit la primele pagini ale cărții, mai cităm, ceva ilustrații și dela sfârșitul ei, o frază:

Pag. 173.

„Dar pentru fiziologul, care știe că fiecă ființă individuală este în acest chip dezvoltată — care (din doi? N. S. S.) știe apoi că în condițiunea lor cea mai timpurie, (sic! N. S. S.) germenii tuturor plantelor și animalelor indiferent, sunt atât de similare, încât între ele nu există nici o deosebire apreciabilă care ar putea să ne facă să determinăm dacă vre-o moleculă anumită e germenul unei conferve sau al unui stejar, al unui zoofit sau al unui ou”, — ca fiziologul zic, (zici? N. S. S.) să facă o greutate din acest subiect (! N. S. S.) est de neiertat (Predicatul, pe nemție! N. S. S.).

Și acum, cred, că mă pot adresa celor cari m'au urmărit cu bunăvoință până aci, și să le zic, ca Simeon:

Acum slobozește, pe robul tău...

S. Secula.

Nr. 3585/1907.

Consemnarea

manualelor obligate pentru întrebuințare, în școlile populare profesionale din dieceza Aradului, pentru anul școlar 1907/8.

1. *Istorie morale* de Dr. Petru Barbu ediția III. 30 fil.
2. „ biblice ” „ ” „ ” VII. 30 ”
3. „ ” „ Nicolae Crișmariu ” I. 40 ”
4. „ bisericesti de Dr. Petru Barbu ediția V 30 ”
5. *Catehism* de Dr. Petru Barbu ediția V 40 ”
6. *Abc-dar* carte de cetire de Iosif Moldovan și consoții ediția VI 40 ”
7. *Abc-dar* scris pe baza metodului sunetelor vii de Iuliu Vuia ediția II 40 ”
8. *Abc-dar* scris pe baza metodului cuvintelor normale de Iuliu Vuia ediția I 40 ”
9. *Instrucțiune* pentru Abc-darul după metoda sunetelor-vii de I. Vuia 80 ”
10. *Carte de cetire* pentru clasa a doua de I. Vuia ediția I 36 ”

11. <i>A doua carte de cetire</i> de Iosif Moldovan și consoții ediția IV	40 fil.
12. <i>A treia carte de cetire</i> de Iosif Moldovan și consoții ediția I	60 "
13. <i>A patra carte de cetire</i> de Iosif Moldovan și consoții ediția I	60 "
14. <i>Carte de cetire</i> pentru clasele 3—4 de Iuliu Vuia ediția I	50 "
15. <i>Carte de cetire</i> pentru clasele 5—6 de Iuliu Vuia ediția I	60 "
16. <i>Carte de cetire</i> pentru clasele 5—6 de Iosif Moldovan și consoții ediția I	1 —
17. <i>Curs practic de limba română</i> de Iuliu Vuia ediția II	60 "
18. <i>Gramatica română</i> de I. Grofșorean ediț. I.	40 "
19. <i>Curs practic de Istoria literaturii române</i> de Iosif Stanca ediția I	40 "
20. <i>Exerciții intuitive române-maghiare</i> de Ioan Vancu ediția I	40 "
21. <i>Curs practic de limba maghiară</i> pentru clasele 1—3 ediția II	50 "
22. <i>Curs practic de limba maghiară</i> pentru clasele 4—6 ediția II	50 "
23. <i>Limba maghiară</i> de Iuliu Grofșorean și Iosif Moldovan partea I ediția II	50 "
24. <i>Limba maghiară</i> de Iuliu Grofșorean și Iosif Moldovan partea II ediția I	50 "
25. <i>Curs practic de Aritmetică</i> pentru clasele 2, 3, 4 de I. Vuia ediț. I	60 "
26. <i>Curs practic de Aritmetică</i> pentru clasele 5—6 de I. Vuia ediția I	36 "
27. <i>Geografia și Constituția</i> pentru clasele 3, 4, 5, 6 de R. Vuia ediția II	60 "
28. <i>Geografia ungariei</i> de I. Stanca ediția I	30 "
29. <i>Geografia comitatului Arad</i> de D. Medrea ediția I	70 "
30. <i>Istoria ungariei</i> de Iuliu Vuia ediția I	40 "
31. <i>Istoria naturală</i> de Iuliu Vuia ediția I	60 "
32. <i>Istoria naturală</i> de Ioan Tuducescu ed. IX.	40 "
33. <i>Economia rațională</i> de I. Vuia ediția I	56 "
34. <i>Curs practic de Fizică și chimie</i> de I. Vuia ediția I	50 "
35. <i>Din liturgica bisericii ortodoxe române</i>	60 "
36. <i>Carte de învățatură</i> de Iuliu Vuia	1 50 "
37. <i>Tabele de cetire</i> de I. Vuia	5 —
38. <i>Manual de gimnastică</i> de Ioan Prodan	60 "
39. <i>Rugăciunile școlărilor, cântări bisericești</i>	50 "

Lista aceasta e *obligatoare* în acel feliu, că nu este permis a pune în mâna elevilor alte manuale afară de cele consemnate, iar dintre manualele recomandate act, învățătorul are să și aleagă, din unul ori altul obiect de învățământ, acel manual pe care l' află de cel mai potrivit pentru școala sa.

Se interzice întrebuintarea de manuale diferite, ori dela diferiți autori, din unul același obiect, în aceeași clasă.

Conducătorul oficiului parohial e îndatorat a da aceasta consemnare învățătorului (ori învățătorilor și învățăloarelor, dacă sunt mai mulți) numai decât pentru luare la cunoștință și co formare. După ce și va fi făcut notițele necesare, consemnarea va trebui scrisă și restituită Oficiului parohial pentru păstrare în arhiv*).

Consistorul rom. gr.-or. din Arad.

*) Manualele consemnate mai sus se află la administrațiunea Tipografiei diecezane, de unde se pot procura, afară de „Tabelele de cetire“ ale lui I. Vuia, cari se află numai la autor în N.-Komlós, (Torontál megye).

Dela Jafa la Jerusalem. Călătorie de Dr. Badea Cireșeanu.

— Urmare —

3). *Lucrurile*. Dar în Palestina sunt și lacuri iarăși bogate în fapte istorice și pioase. Unul din aceste lacuri așezat în partea de sud est a Palestinei, este *marea Moartă*, zis așa căci în apă nu sunt vietăți. Azi se cheamă de Arabi *Bahr Lut*. Lacul este mai jos de nivelul mării Mediterane cu 394 de metri. El se mai numește și „marea sărată“ căci conține multă sare, deși apa este limpede și frumoasă după cum eu însumi am văzut-o iar, nu cum zic unii că este neagră, urâtă și mocirloasă. Mai poartă numirea această lac de *marea asfaltidă* pentru că în fundul apei se află mult asfalt, pucioasă și mine de sare. În vechime în locul acestei ape eră o câmpie frumoasă pe care erau zidite cetățile *Sodoma, Gomora, Adama și Zeboim* (V. Moisi 29, 22). Moisi ne istorisește că Dumnezeu a ploat pucioasă și foc peste aceste cetăți pentru fără de legile lor și s'au surpat cetățile cu împrejurimile lor. Acest abis fu umplut cu apele Iordanului, evaporându-se restul de prisos al apei, ca să se țină cumpăna lacului.

La miază noapte de marea Moartă se află *lacul Ghenisaret* sau *murea Chineret* zis și marea Galileei ori a Tiberiadei. Azi la Arabi se cheamă *Bahr Tabarije*. Bogat în pești acest lac prin care trece râul Iordanul, se făcea în vechime mare negoț pe țărmul apei. Aci locuiau mulți pescari dintre cari și-a ales Mântuitorul apostoli pe Petru, Andrei Iacov și Ioan. În fine al 3-lea și ultimul lac al Palestinei, este lacul *Merom* numit în arăbește *Bahr el Hule*, format la mează-noapte de lacul *Genisaret*, tot din apele Iordanului. Vara scăzând apa lacului *Merom*, locuitorii cultivă orez pe unde rămâne locul uscat.

4). *Râurile și paraele Palestinei* sunt puține. Între ele se distinge râul *Iord nul* sau cum se zice astăzi de locuitorii arabi „*Seriat el Kebire*“, singurul curs de apă în permanență, care străbate Palestina. El izvoarește din *Hermon* și se varsă în marea Moartă. Atât Evreii și mai ales creștinii dau o mare și sfântă însemnătate acestui râu. Mântuitorul nostru în aceasta apă a primit botezul dela Ioan; iar acest profet tot în pustiile Iordanului a propovăduit venirea Mesiei și a pregătit poporul pentru primirea Domnului nostru Iisus Christos. Paraele de apă sunt aceste: Crit, Chridon, Belus și Chișon. În timpul verei acestea sunt uscate, și numai iarna când plouă au apă întrânsele.

5). *Isovare* sunt numai vr'o câte-va în Palestina, și nu au întrânsele apă multă mai ales vara. Aceste isovare sunt: *Siloamul* aproape de zidurile Ierusalimului în partea sud-vestică, pe malul drept al pârăului *Chidron*; *fântâna lui Iacov* în apropiere de orașul *Sichem*, azi numit la Arabi „*Nablus*“; isvorul *sfinților Apostoli*, în partea de răsărit a satului *Vitania* și isvorul *Vitezda* lângă poarta Ierusalimului din partea nordică.

Locuitorii Palestinei se folosesc și beau apă din ploaea erni, pe care o strâng cu îngrijire în cisterne mari și adânci de piatră. Această apă să folosește un an cu îngrijire, apoi iarna se curăță cisternele de nămol ca să se strângă în ele altă apă. Aproape fiecare casă are cisterna ei în curte sau în grădină, bine boltită și astupată. În aceste rezervoare de apă, se pogoară cineva pe scări sistematice și bine zidite.

Ca și în ori ce țară, tot așa și în Palestina, nu este una și aceeași climă pretutindena. În pustiile Iordanului mai ales vara este o căldură iute și arzătoare;

în munți, domnește răcoarea și adierea de vânt dulce și binefăcătoare; pe șesuri întâmpinăm o căldură simțitoare: iar în Ierusalim, pentru că ne aflăm la o înălțime aproape de 800 metrii d'asupra nivelului mării, avem răcoare mai totdeauna, chiar mai simțită în timpul verei de cât în București.

Iarna în Decembrie ninge pe vârful munților înalți dar zăpada se topește repede; iar ploile încep a cădea în Noembrie și până pela finele lui Martie, când ele încetează și apoi începe căldura ce crește treptat până ce își ajunge culmea ei în luna August și Sept. Să întâmplă însă de multe ori că în Iunie să fie mai mare căldură de cât în restul anului. Aceasta depinde de curenții marini și alte împrejurări atmosferice.

Mai sunt și vânturi cari bat în Palestina în timpul erneli; iar cu cât se apropie vara, cu atât și vânturile se îndulcesc și se fac folositoare pentru înlăturarea căldurilor. De altfel clima Palestinei este mai pretutindenea sănătoasă. (Va urma).

Din public.

(Urmare și fine.)

26. Din Chișorosin, prin colecta de sub Nr. 20, întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. rom. suma de 3 cor. și anume: Pavel Văcărescu paroh 1 cor. George Vălcăneanțiu și Milentie Popoviciu cu câte 1 cor.

27. Din Apateul-român, prin colecta de sub Nr. 375, întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. suma de 2 cor. 10 fil. și anume: Stefan Făt preot 1 cor. Cu tasul în sfânta biserică 50 fil. Tițiu Ioan, Teodor Popa, Teodor Păul cu câte 20 fil.

28. Din Barra, prin colecta de sub Nr. 135, întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. român suma de 2 cor. și anume: Comuna bisericască gr. or. română 2 cor.

29. Din Topoloveț, prin colecta de sub Nr. 172 întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. rom. suma de 6 cor. 75 fil. și anume: Sf-ta biserică ort. rom. 4 cor. Nicolae Martinovici paroh 1 cor. Stefan Gerga învățător, Constantin Seculici câte 50 fil. Dim. Milivoi 25 fil. Iancu Crista episcop 50 fil.

30. Din Cartag, prin colecta de sub Nr. 377 întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. român suma de 3 cor. și anume: Comuna bisericască gr. or. română 3 cor.

31. Din St. Nicolaul-mic, prin colecta Nr. 203, întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. rom. suma de 5 cor. și anume: Comuna bisericască cu 5 coroane.

32. Din St. Andraș, prin colecta Nr. 108; întreprinsă din partea On. Oficiu parohial gr. or. român suma de 16 cor. 60 fil. și anume: Toma Stepan și George Achim câte 2 cor. Iova Taica, Ioan Ardelean, Lazăr Maiurcea și Arcadie Maiurcea câte 1 cor. Petru Cocoș 1 cor. 60 fil. Lazar Radosav, Iova Taica, George Radosav, Nicolae Cocoș și Nicolae Stefan câte 40 fil. Ioan Fluture și Dimitrie Fluture câte 2 cor.; Vasile Perin, Nicolae Aron câte 20 fil. și Dionisie Radosav 60 fil.

Atât Pl. Oficii parohiale, pt. D. D. colectanți, cât numitele cmmune bisericesti, și marinimosii contribuitori, primească pentru ostenelele și respective obolul lor creștinesc adânc simțitele mulțumiri ale poporului gr. or. rom. din comuna Becicherecul-mic; jertfele lor

să fie bineprimite înaintea Tatălui ceresc, spre lauda și mărirea lui, — la înălțarea noului Sion Dumnezeesc.

În numele comunei bisericesti gr. or. rom.:

Becicherecul-mic, la 9/22 Aprilie 1907.

Eutimie Dărăbanț,
paroh, cond. of. par.

CRONICA.

Preasfințitul Domn Episcop diecezan Ioan I. Papp, a plecat azi în 30 l. c. la băile din Reichenhall.

Hirotonire. Prea S. Domn Ioan a binevoit a hirotoni în 29 l. c. intru preot pe diaconul Cornel Musca alesul paroh pentru comuna Cumanesti.

Logodnă. Anunțăm cu deosebită plăcere logodna dlui Dr. *Alexiu Botiuc* cu d-șoara *Minerva Ceonteu*, fiica regretatului profesor seminarial Teodor Ceontea. — Trimitem tinerilor logodiți felicitările noastre.

Date seci. „Foaia Diecezană“ scrie următoarele: Ministerul de interne a adus sub N-rii 500 2 și 50033/1907 două decise ministeriale, cari privesc înființarea noului gimnaziu în Caransebes.

Intr'un decis se statorește numirea noului gimnaziu: „Szörényi királyi magyar főgymnázium“. Totodată întărește hotărârea reprezentanței orașenești din Caransebes, cu care s'a decis predarea fondului școlar gr.-ort. român de 100.000 cor. spre scopul înființării „Szörényi kir. magyar főgymnázium“-lui, precum și votarea sumei de 50.000 cor. și a unui plaț din partea orașului tot spre scopul acesta. Într'una respinge apelațiunea în contra acestui decis orașenesc făcută de dnii Dr Traian, I. Bădescu și Patrichie Drăgălina, în care cereau păstrarea resp. estradarea fondului școlar gr.-ort. român pe seama școlii confesionale române din Caransebes. — Celalalt decis ministerial întărește hotărârea reprezentanței Comunității de avere prin care s'a decis predarea fondului gimnazial român de 100 000 cor. pe seama „Szörényi kir. magyar főgymnázium“. Nimicește însă acea parte a hotărârii Comunității de avere, în care s'a pus condițiuni predării fondului gimnazial și adevă: 1. ca la gimnaziu să se creeze catedră pe sama limbei române, care are să fie propusă ca studiu obligat ordinar; 2. ca la gimnaziu în ce privește primirea elevilor, fiii grănicerilor să aibe prioritate. — Va face însă dispoziție ministrul ca și limba română să fie prin cineva propusă

Posta Redacțiunii.

Librăria *Alcalay*. București. Pentru anuțuri fără adnex, se plătește taxă.

Doi bucătari

află aplicare, unul la seminar altul la alumneul diecezan din Arad. Să se adreseze către Direcțiunea seminarială.

Concurse.

Pentru întregirea definitivă a vacantelor posturi învățătoresți dela școlile confesionale gr. or. rom. 1 din **Babsa** și 2 din **Paniova**, ambele din tractul Belințului, să scrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu postul din Babsa sunt: 1.) În bani gata 340 coroane; 2.) În natură: 30 Hctl. parte grâu, parte cucuruz, toate în preț de

275 cor.; 3.) 3 jugere pământ, în preț de 90 coroane; 4.) 24 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ 144 coroane; 5.) Pentru conferință 20 cor. și 6.) Pentru paușal de scris 20 coroane. Mai capătă dela fiecare înmormântare, la care este poftit, câte 40 fileri.

Afară de acestea are cvartir liber cu 2 odăi, bucătărie, cămară și intravilan lângă locuință; iar cele împreunate cu postul din Paniova: 1.) În bani gata 154 cor.; 2.) În naturalii: 22 metri grâu și 22 metri cucuruz, în preț de 164 cor.; 3.) 5 jugere pământ, jumătate arător, jumătate fânaț, în preț de 172 coroane 50 fileri; 4.) Pentru lemne, din cari e a să încălzi sala de învățământ, 80 coroane; 5.) Pentru conferință 20 coroane și 6.) Pentru paușal de scris 10 coroane.

Mai capătă dela fiecare înmormântare de prunci până la 8 ani 40 fil., și dela 8 ani în sus 60 fil., apoi maslu, parastas și sfințire de casă, câte 40 fil., să înțelege dela toate acestia numai dacă e poftit.

Afară de acestea are cvartir liber, cu 2 chilii, bucatărie, (cămară) supraedificate și grădina lângă școală.

Reflectanții la aceste posturi au să se prezente în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din parohia respectivă, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

În amândouă locurile, darea și sarcinile publice peste tot, după intravilane și după pământurile învățătoarești, au să le poarte învățătorii aleși.

La Babșa vor fi preferiți cei cu pregătiri mai înalte și mai deprinși în muzica vocală; iar dela cel dela Paniova să poștește să învețe pe elevi toate cântările bisericesti.

Servicii cantonale sunt datorii în ambe locurile să facă, fără a cere nici un onorariu.

Petițiile concursuale, instruate conform legilor în vigoare, să aștern respectivelor comitete parohiale, pe calea oficiului protoepiscopial gr. ort. român din Belintz (Bélincz, Temes megye) în termenul fixat.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb*, protoepiscop

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din comuna **Botean**, tractul Peștes, se deschide concurs cu termen de alegere pe **29 Iulie (11 August) 1907**. Emolumente: dela comuna bisericască 400 cor. restul conform legii, dela stat. Com. par. — 2. Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Tilecuș**, tractul Peștes, se deschide concurs cu termen de alegere pe **1/14 August 1907**. Emolumente: 1. În bani gata 480 cor. 2. 10 jugh. pământ, prețuit în 120 cor., la caz dacă alesului nu iar trebui pământul, comuna bisericască să obligă a-i restitui suma de 120 cor., în bani gata. 3. Locuință liberă, la școală. Aleșii acestor comune vor trebui să conducă și cantoratul, — în Botean după usul de pân'aci; iar în Tilecuș pe lângă următorul stolariu: dela înmormântări mari câte 1 cor., dela una mică 40 fil., dela cununie 1 cor., dela sfințirea apei la casă privată 20 fil., dela liturgie privată 1 coroană. Doritorii de a ocupa aceste posturi sunt avizați a-și trimite documentele recerute de evaluare, adresate comitetelor parohiale respective, subscrisului protoepiscopial până la 22 Iulie (4 Aug.) 1907 având a se prezenta la sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu*, protoepiscop
inspector școlar

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești **Chișcou** cu filiile **Măgura** și **Valeneagră de sus** din protoprezbiteratul Vascoului, prin acesta să publică concurs cu termen de alegere pe 5/18 Aug. a. c. oarele 10 a. m.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt: în 6 ani 200 cor.; 10 cubule bucate a 1 cor.; 10 stângini de lemne de foc, 7 stângini pentru învățător a 16 cor. stânginul, iar 3 stângini pentru încălzitul salei de învățământ, 250 porțiuni fân a 48 fil.; 250 fuioare a 20 fileri. —

Cei ce doresc a reflecta la aceasta stațiune sunt poftiți a-și pregăti rugărilor conform §-lui 61 din regulamentul pentru organizarea învățământului în școlile populare și acelea adresate comitetului parohial ale înaltă administratorului protoprezbiteral Moise Popoviciu în Segest p. u. Riény, c. Bihor. iar înainte de alegere a se prezenta la s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Moise Popoviciu*, adm. pprese

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești din **Miersig**, pprese. Tinca, cu termen de alegere pe 6/19 August 1907.

Dotățiunea: 1. Cvatir foarte bun cu 2. chilii, cuină, cămară, grajd și grădină. 2. Bani gata 256, cor. 3. Pentru lemne, din cari să va învălzi și sala de învățământ, în bani 110. cor. 4. Bucate 12. cubule, prețuite în bani 120. cor. 5. Un teritor de 8 jug. catastrale pământ arător, prețuit în 120 cor., 6. O căpiță de fân dela comună 30. cor. 7. Competință de pășune și pădure 8/458.

Alesul va avea să provadă cantoratul precum și instruirea școlii de repetițiune fără alta remunerațiune. Cvinvenalul îl va primi numai după 5 ani de serviciu prestat în parohie, iar pentru urcarea salarului până la 800 cor., i-să pune în prospect un ajutor de 200, cor., dela înaltul Ministeriu.

Cei ce doresc să ocupe aceasta stațiune, sunt poftiți ca recursele ajustate cu documentele prescrite, adresate comitetului parohial din Miersig, să le aștearnă P. O. oficiu ppresbiteral în Méhkerék, iar în restimpul concursului să se prezenteze în sf. biserică din Miersig, pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Miersig 17/30. Iunie 1907.

George Dudulescu

preș. com. par.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoepiscop

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de **clasa III-a** vacantă din **Monoroștia**, prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: 1. Casa parohială cu supraedificiile, de a căror bunăstare se va îngriji comuna bisericască. 2. Sesiunea parohială, parte arătoare, parte fânaț. 3. Stolele uzuale. 4. Întregirea dela stat, conform cvalificațiunii alesului.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, ca recursele lor, ajustate cu documentele prescrite și adresate comitetului par. din Monoroștia, să le suștearnă Mult On. Oficiu ppresbiteral din M. Radna, și să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Monoroștia, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Monoroștia, la 24 Iunie (7 Iulie) 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoepiscop

—□—

1—3

Pe baza rezoluțiunii Venerabilului Consistor dtto 1/14 Iunie 1907 N-rul 2896/907 prin aceasta se re-pește concursul publicat în N-rii 14—16 ai organului diecezan „Biserica și Școala” din a. c. pentru îndeplinirea parohiei a doua din **Bucovăț**, (prezv. Timișorii) provăzută până acum prin parohul Cornel Gherga, care parohie începe dela N-rul cășii 1 și continuă până incluzive cu N-rul 92, în stânga drumului ce duce la Moșnița, pe lângă aceleași condițiuni de beneficiare și de recurgere, admitându-se la candidare și reflectanți cu cvalificația pentru parohii de clasa a doua.

Comitetul parohial.

Cu consenzul protoprezviterului: *Dr. Traian Putici.*

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învăță-torești dela școala gr. or. rom. din **Pârnești**, proto-prezv. M. Radna, prin aceasta se escrie concurs, cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala”.

Emolumentele incopciate cu acest post sunt: 1. În bani gata 200 cor. 2. În naturale: 5 șinici de grâu, 5 șinici de cucuruz, 20 măji de fân și 48 cară de lemne, din cari e a să încălzi și sala de învățământ. 3. 1/2 sesiune de pământ de deal pentru sămănătură și erbărit. 4. Cvarțir liber și grajd pentru vite, cu grădină de legume. 5. Pentru conferința învățătoarească 20 cor. 6. Famulația 10 cor. 7. Dela înmormântări, unde va fi chemat, dela cele mari 80 fil., dela cele mici 40 fil., și dela cele cu liturgie 2 cor.

Alesul învățător să îndatorează: cantul și școala de repetiție a le prevede fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ca recursele lor provăzute în senzul §-lui 60 din „Reg”. adresate comitetului parohial din Pârnești să le susțearnă, în termenul sus indicat Prea Onor. Oficiu prezviteral în M. Radna; iar până la acel termen să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sf. biserică de aici, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Fârnești, la 4 Iunie 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu*, protoprezviter inspector școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Poneu**, protoprezviteratul Tinca cu termen de alegere pe **6/19 Aug. 907** pe lângă următoarele emolumente: 1. În bani gata 400 cor. 2. 4 fertale de lemne din care se va încălzi și școala. 3. Pământul învățătoresc în preț de 30 cor., pentru învățător cvalificat se va cere ajutor dela stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor. cât și pentru cvinvenalul trebuincios.

Reflectanții au să se prezenteze în comună pentru a-și arată desteritatea în cant și tipic, iar recursele lor instruate conform regulamentului adresate comitetului parohial au să le susțearnă subscrisului protopop până în ziua 4/17 Aug. a. c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc cantoral din **Sititelec** cu termen de alegere pe **6/19 Aug. 1907** a. c. pe lângă următorul salar dela comuna bisericească: 1., bani gata 320 cor. 2., 13³/₄ jugăre catrastale pământ ori bani 240 cor. 3., dela comuna politică pentru lemne 36 cor. din care se va încălzi și școala stolele cantorale, și 5., cvartir liber. Pentru învățător cvalificat se va cere întregirea salarului la 800

cor. și cvinvenal dela stat. Dările publice are să le slovească învățătorul.

Reflectanții au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică de acolo spre ași arată desteritatea în cant și tipic, ear recursele lor adresate comitetului parohial să le susțearnă subscrisului protopop până la 4/17 Aug. a. c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* prezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoarești din protoprezviteratul Tinca:

1. *Hodiș*, salar dela comună bisericească 400 cor. cvartir liber și stolele cantorale.

2. *Forosig*, dela comuna bisericească 400 cor., cvartir liber și stolele cantorale.

3. *Valea-mare*, dela comuna bisericească 120 cor. bani numerari, 0 holde de pământ arător, pentru lemne din care se va încălzi și școala 20 cor., pentru conferințe 4 cor., cvartir liber, care tot prețuite în bani face suma de 193 cor. Terminul de alegere se defige în toate 3 comunele pe ziua de **7/20 August 1907**. În toate comunele pentru învățători cvalificați se vor pune la cale rugări pentru ajutor de stat atât pentru întregirea salarului la 800 cor., cât și pentru cvinvenal trebuincios. Având în vedere că în aceste comune de prezinte nu sunt preoți, se recomandă a recurge atari indivizi cari sunt și preoți și învățători cvalificați, pestrecând în fiecare parohie întregirea dotațiunii preoțești dela stat peste 700 cor., pentru candidații fără VIII clase.

Reflectanții la vre-un post, recursele lor instruate conform legii și adresate respectivului comitet parohial au să le susțearnă subscrisului protopop până în ziua de 4/17 August a. c. iar în parohie are să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arată desteritatea în cele rituale.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 1—3

Prin penzionare devenind vacant postul de învățător dela clasele: IV, V și VI de băeți din comuna **Toracul-mic**, (Comitatul Torontal) prin aceasta să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: Salar fundamental în bani 800 cor., pentru conferințele învățătoarești la care participă anualminte 30 cor., cvartir constător din două chilii, antișambră, cuină și cămară, precum și grădină de legume. Pentru încălzirea salei de învățământ să îngrijește comuna bisericească. Dela recurenți să pretinde, ca pe lângă cvalificațiunea învățătoarească să aibă 4 clase medii, iar la caz dacă nu vor recurge de acestia, să admit recurenți și cu mai puține clase medii. Alegândul învățător are drept la cvinvenal la cinci ani după intrarea în serviciu, despre ce să pretinde a-și alătură la recurse, că primește această condițiune. Recursele instruite cu toate documentele prescise de lege și adresate comitetului parohial au să se aștearnă Prea On. Domn Paul Miulescu protopop și inspector școlar în Comloșul-mare (Nagy-komlós, Torontál). Iar până la alegere are să se prezinte în sfânta biserică pentru a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută la 11/24 Iunie 1907.

Georgiu Lupșa
preot. preș. com. par.

Dămian Tărlăiu
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter, inspector școlar

1—3

Pentru întregirea vacantelor posturi învățătoresci din **Checheș, Ficătar și Pădurani**, tractul Belințului, să scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt:

1. **Checheș**: a) în bani gata 600 cor.; b) locuință liberă, cu 2 chilii, grajd și intravilan lângă școală, c) 32 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ; d) scripturistica 10 cor., și e) conferința respective adunarea generală, 12 cor.

2. **Ficătar**: a) în bani gata 388 cor.; b) 2 jug. pământ estravilan socotit în bani 100 cor.; c) 6 măji metrice grâu socotit în bani 72 cor. și 6 mm. cucuruz, socotit cu 48 cor.; d) 22 metri lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ, socotite în bani 88 cor.; e) pentru conferință, resp. adunare generală 10 cor.; f) pentru scripturistica 10 cor.; g) locuință liberă cu grajd și grădină de un jugăr.

3. **Pădurani**: a) în bani gata 210 cor.; b) întregire dela stat 94 coroane; c) pentru lemne, din cari e a se încălzi și sala de învățământ 64 coroane; d) 2 jugere pământ-livadă socotite în bani 40 cor.; e) jumătate jugăr de grădină afară de sat, socotită în bani 30 cor.; f) 35 speni grâu, socotit în bani 52 cor. 50 fil; g) 70 speni cucuruz, în bani 70 cor.; h) pentru conferință, resp. adunarea generală, 20 cor.; i) scripturistica 10 cor.

Afară de acestea, locuință liberă, cu supraedificate și cu grădina de $\frac{1}{2}$ jugăr, lângă școală, apoi dela înmormântări cu liturgie 80 fil., și fără liturgie 40 fil., unde e pofit,

Să observă că sarcinile publice, atât după intra, cât și după estravilane, le supoartă aleșii învățători.

Reflecții la aceste posturi au să-și aștearnă petițiile lor concursuale, instruite cu documentele regulamentare, comitetelor parohiale respective, pe calea oficiului pprezv. din Belinț (Bélincz, Temes-megye), în termenul concursual, având tot în lăuntru acestui termen, a se prezenta într-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din comuna unde reflectează, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

La Ficătar se va preferi cel care va produce document, că este capabil a dirigia cor.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb* protoprezviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. română din **Tinca**, pprezv. Tinca cu termen de alegere pe **7/20 August** 1907, pe lângă următorul salariu: 1. În bani gata 231 cor. 50 fil. în naturale 100 cor. de tot 331 cor. 50 fil. 2. Cvarțir liber foarte acomodată. Alesul va fi totodată și cantor, pentru-ce va beneficia stolele cantonale.

Reflecții au să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică din loc, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, iar recursurile adresate comitetului parohial, să le subștearnă subșteritului pprezviter în Méhkerék până în 17 August a. c.

În conțelegere cu: *Nicolae Roxin* protoprezviter gr.-or.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. or. rom. din **O. Gepiș** se scrie concurs cu termen de alegere pe ziua **6/19 August** 1907.

Dotățiunea învățătorescă constă: 1. Bani gata 380 coroane. 2. Bucate sfârmate jumătate grâu jumătate cucuruz 20 cubule à 10 cor. 200 cor. 3. 16 metri de lemne crepate de cer din cari se va încălzi și sala de învățământ 56 cor. 4. Pentru scripturistica 10 cor. 5. Pentru conferință dacă va participa 10 cor.

Afară de acestea locuință foarte acomodată cu trei chilii și grădină de legume de 800 □. Învățătorul ales va servi și ca cantor; stolele cantonale vor fi dela mort mare 1 cor., dela mort mic 40 fileri; dela masluri 80 fileri; dela liturgie 40 fileri.

Pentru complectarea salariului la 800 cor. se va cere ajutor dela stat. Alesul va fi întărit numai după un an de probă. Dela ales se va cere introducerea și ținerea regulată a școlii de repetițiune.

Cei ce doresc se competeze la acest post sunt poștiți ca recursurile lor provăzute cu documentele de lipsă, adresate comitetului parohial din O. Gepiș, să le trimită Prea On. Of. ppopesc din Micherechiu (Méhkerék); iar concurentul se deobligă ca în vre-o Duminecă ori sârbătoare să se prezenteze în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Dat din ședința com. par. din O. Gepiș ținută la 17/30 Iunie 1907.

Ioan Pater,
not subst.

Martian Andru,
preș com. par.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 1—3

Neaflându-se recurenți cu cvalificațiunea cerută în concursul prim la parohia **Dș. Forâu**, prin aceasta se scrie concurs nou cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: cele numite în concursul dintâi, adică: casa parohială, bir, pământ, ziua de lucru, stolele, și întregire dela stat.

Dacă nu s'ar afla recurenți de classa I se vor primi (de classa II.)

Recursurile au să fie înaintate în termenul prescriș la oficiul protopopesc. *Beiuș*, la 19 Iunie v. 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Vasilie Papp* protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoresci din **S. Petreasa și Hidișelman** se scrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Dotățiunea este:

a) La Petreasa: 240 cor. trei jugere de pământ, 16 metri de lemne, grădină, stolele cantonale, toate computeate la oaltă 400 cor., și întregire dela stat.

b) La Hidișelman: 600 cor. în bani, lemne de încălzit, stolele, și ajutor dela stat conform legilor în vigoare.

Recursurile ajustate cu documentele recerute sunt a se trimite la oficiul protopopesc în termenul prescriș *Beiuș*, la 19 Iunie, 2 Iulie 1907. *Com. parohial.*

În conțelegere cu: *Vasilie Papp*, protopop.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a vacantului post de învățător gr. or. rom. dela școala confesională din **F. Batar**, cottul Bihor ppiatul Tinca cu termen de alegere pe ziua **25 Iulie (7 Aug.)** 1907, pe lângă dotățiunea următoare: 1. Bani numărari solviți lunar minte 700 cor.; 2. Cvarțir liber cu supraedificate și grădină, 3 cor. Stolele cantonale: dela mort mare și maslu, cununii câte 80 fil., dela mort mic 40 fil.

Reflecții sunt poștiți, ca până la alegere să se prezinte în biserică din F. Batar spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, ear recursurile lor să le subștearnă adresate comitetului parohial, la oficiul pprez. viteral concerninte în Méhkerék cel mult până în 22 Iulie (4 Aug.). Din ședința comitetului parohial ținută la 11/24 Iunie 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Roxin* protoprezviter.

—□— 2—3

Urmează în supliment „Biserica și Școala” Nr. 27.

Supliment la „Biserica și Școala“ Nr. 27.

Se escrie concurs de învățătoare la școala ort. rom. din **Ecica-română** cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“ cu următoarea dotațiune:

Salar fundamental în numărar 600 coroane, bani de cvartir 80 cor. scripturistica 10 cor. și de fiecare conferință câte 12 cor. în diurnă și viatic.

Învățătoarea va avea să se conformeze următoarelor condițiuni și îndatoriri:

1. Numai după serviciu de 5 ani prestat la aceasta școală va avea drept la cvincvenal

2. Învățătoarea va fi strămutabilă dela o clasă la alta de fete, de băieți ori mixtă, după hotărârile comitetului parohial.

3. Va ține școala de repetițiune cu elevele incredințate conducerii sale.

4. Va propune elevelor lucrul de mână și economia casnică la toate clasele școlii noastre.

5. Va cerceta regulat s. biserică cu elevele și după trebuință va lua parte activă la corul bisericesc.

Reflectările au să-și înainteze în termenul indicat recursurile adresate comitetului parohial, Prea Onoratului Oficiu protoprezviteral în Nagykomlós (Torontál) și să fie ajustate conform legii și regulamentului cu toate documentele necesare în original ori în copie autentică. — Mai departe au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

În Ecica-română, din ședința comitetului parohial ținută la 5/18 Iunie 1907.

Valeriu Magdu,
președinte.

Gligor Brenda
notar.

În conțelegere cu mine: *Paul Miulescu* protoprezviter inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala din **Hinchiriș**, prin aceasta să escrie concurs cu termen de alegere pe **23 Iulie (5 Aug.)** a. c.

Emolumentele, împreunate cu acest post sunt în bani gata 600 cor. plătiți de locuitori prin repartiție, și 200 cor. întregire dela stat, apoi cvartir și grădină de legumi. De încălzitul salei de învățământ să va îngrijii comuna parohială. Cei aleși sunt îndatorați fără altă remunerațiune a prevedea și cantoratul. Pentru liturgii private, mort mic și maslu învățătorul-cantor va avea câte 40 fil.; iar dela mort mare câte 80 fil.

Cei ce doresc a reflectă la acest post sunt poștiți a-și trimitte rugările, ajustate în regulă și adresate comitetului parohial subsemnatului în Segyest p. u. Rieny, c. Bihor, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare vor avea a se prezenta la s. biserică spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântare. *Comitetul parohial.*

În conțelegere cu: *Moise Popovicu* adm. protopopesc, inspector școlar.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala din **Bălăleni**, tractul Vașcoului, prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere pe **24 Iulie (6 August)** a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 168 cor. în bani gata, 8 cubule de bucate mixte, 2 măsurii fasole, 4 1/2 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și școala, folosirea unei parcele de pământ de un cubul de sămănătură, cvartir și grădină, venite cantonale, fiind alesul îndatorat a prevedea și agendele cantonale și întregire dela stat, care să va cere la timpul său.

Ceice doresc a reflectă la acest post sunt îndatorati a-și înainta rugările ajustate în regulă și adresate comitetului parohial, subsemnatului în Segyest p. Rieny și la vre-o ocaziune a se prezenta la s. biserică.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popovicu*, adm. protopopesc inspector școlar.

—□—

-1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala confesională din **Rieni** se escrie concurs cu termen de alegere după **30 zile** dela prima publicare în foaia oficială.

Emolumente: în numărar 340 cor., 5 cubule bucate à 12 cor, 60 cor. de tot: 400 cor, câtră cari se va cere întregire dela stat la 800 cor. Cvatir și grădină. Sala de învățământ o încălzește parohia. Recurenții au să observe dispozițiunile reglamentelor în vigoare. —

Vasilie Nicoruțică
paroh, pres. com. par.

Martin Mihailovici
notarul com. par.

În conțelegere cu: *Moise Popovicu*, adm. pprezviteral.

—□—

2—3

Pentru parohia de clasa **III-a Sârbești** din protoprezviteratul Vașcoului prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) dela parohie: 1., în bani, câte două coroane dela fiecare număr de casă, de tot 110 coroane; 2., din ștoale venite circa 42 cor; b) întregire dela stat pentru preoții sub 8 clase 650 cor.; iar pentru preoții cu 8 clase 1450 cor. De cvartir se va îngrijii cel ales.

Ceice doresc a reflectă la aceasta parohie sunt poștiți a-și trimitte rugările, instruate, conform §-lui 13 din Statutul Organic, adresate comitetului parohial subsemnatului în Segyest, p. u. Rieny, cottul Eihor, iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare, cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, se pot înfățișa înaintea alegătorilor spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Sârbești, la 11/24 Maiu 1907.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popovicu*, adm. pprezviteral.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu ordinațiunea Ven. Consistor diecezan din Caransebeș de dtto 12/III a. c. Nr. 729 B. comuna bisericească ortodoxă română **Uzdin** (Torontál Ozora) comitatul Torontal escrie prin aceasta concurs de licitațiune minuendă pentru repararea și pictarea sf. Biserici, nu altcum și pentru îngrădirea ocolului, avliei, curții sf. biserici cu grajd din fer bătut cu prețul exclamării stipulat de 27 mii coroane.

Se observă că lucrările acestea pot fi împărțite după natura lor, în trei categorii. — Și în caz dacă nu s'ar afla întreprinzători, cari ar primi lucrările acestea în gremiu — se va ține licitațiune minuendă separată pentru fiecare ramur de lucrări.

În cazul acesta pentru:

1., repararea s. biserici, facerea bazei gardului de fer și facerea ferestrelor noi să stăverește prețul de exclamare în suma de 11 mii coroane;

2., pentru pictarea, reparaturile recerute la sculptura templei și pentru auritura și văpsirea scaunelor suma de 7 mii coroane;

3., ear pentru facerea gardului de fer și așezarea lui pe și în fundamentul zidit suma de 9 mii coroane.

Licitațiunea se va ține în comuna Uzdin (Torontal Ozora) la 11 ore a. m. în ziua de **29 Iulie (11 August) 1907** în locul destinat de comitetul parohial.

Planurile și specificațiunile, nu altcum și condițiunile se pot vedea ori și când în orele oficioase la oficiul parohial din loc.

Reflectanții cari doresc a participa la aceasta licitațiune sunt poștiți a se prezenta la locul și ziua amintită în comuna Uzdin (Tor. Ozora), când totodată vor avea a depune vadiul de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile pot însă înainta și oferte în scris, sub plic oficiului parohial provăzute cu vadiul prescris.

Uzdin (Tor. Ozora) din ședința comitetului parohial ținută în 24 Iunie st. v. 1907.

Onoriu Conopan.
paroh, preș. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Trifon Miclea* protoprezviter.

—□—

1—3

Pe baza concluzului Ven. Cons. gr. ort. rom. din Arad de dtto, 24 Mai (6 Iunie) a. c., Nr. 2850. prin aceasta să publică licitațiune minuendă pentru zidirea unei sale de învățământ și renovarea edificiului școlar vechiu din comuna **Șebis**, protopopiatul Buteni, cu prețul de exclamare de 4498 cor. 09 fileri, pe ziua de **14 Iulie** a. c., la oarele 11 a. m., în localul școlii din loc. — Licitanții au să depună vadiu de 10% adecă 449 cor. 81 fileri în numărar sau în hârtii de valoare din prețul de exclamare. — Planul, preliminarul de spese precum și condițiunile de întreprindere se pot vedea la școala veche din loc. — Comuna bis. își rezervă dreptul de a angaja la lucru pe acel întreprinzător reflectant în care va avea mai multă încredere. — Întreprinzătorul n'are dreptul de a pretinde diurne, viatec și spese de călătorie. — Oferte închise nu se primesc. — Contractul încheiat va fi valabil pentru întreprinzător îndată după subscriere, iar pentru comuna bis. numai după aprobarea Ven. Consistor diecezan:

Șebis la 17/30 Iunie 1907.

Patriciu Covaci
not. com. par.

Aug. Mihulin
preș. com. paroh.

—□—

2—3

Pentru economi!

„Peronospin“ mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporei, la stropirea viilor. Nedeașămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospin“-ul, decât peatra vânăată. Cu „Peronospin“-ul stropind via, 1 hectolitr vine la 50 fil., pe când cu peatra vânăată 1 cor. 60 fil. fiind peatra vânăată astăzi foarte scumpă. Ca fieștecare proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul „Peronospin“ dau favorul acela că deja la comande de 8 pachete trimis francat. Prin întrebuițarea „Peronospin“-ului. via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vânăate, nu să ajung aceste rezultate, — Pravul de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. „Peronospin“-ul ie deja de 6 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 60 fileri. — Revanzătorii, comerțianții capătă rabat corespunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. Prețul 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, gămile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor licheruri. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă și pentru rachiu de prune, sliboviță, borovicka, de drojde, de bucate ș altele.

Toate aceste se capătă la:

— **Cornel Demeter, apotecar în Szászváros,** —

Piața școlii nr. 46.

7—10

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,
este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață“
pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea căroră accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

➡ Premii eftine. Condiții de asigurare favorabile. ➡

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duiel și sinucidere după 5 ani.
Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000.000 cor. | **3** | Avera institutului 31.000.000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă:

==== Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric. ====

— Lerchengasse Nr. 17. N-rul Telefonului: 422. —

(5)